

**SIMON KUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2025**

**SIMON KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNTA
11.5.2026**

Sisällys

Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus	3
Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	3
1.2. Arviointikertomuksen toteutustapa.....	4
2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely	5
3. Talouden toteutumisen arviointi.....	6
3.1. Kattamaton alijäämä	6
3.2. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	7
3.3. Investoinnit.....	8
4. Arvio valtuuston asettaminen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	9
4.1. Toimielinten vuositavoitteiden toteutumisen arviointi.....	9
4.2. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus.....	16
5. Henkilöstö	18
6. Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 havaintojen ja arviointien yhteenveto.....	19

Tarkastuksen ja arvioinnin toteutus

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 16.6.–31.12.2025:

Jäsen	Varajäsen	
Romppainen Seppo (pj)	Korkala Risto	
Aalto Ilkka (vpj) (6.10.2025 lähtien)	Tihinen Maiju	
Martimo Eino (6.10.2025 asti)	Aalto Ilkka	
Soutukorva Paula	Viinamäki Harri	
Vääräkangas Kaisa	Hamari Helena	
Tähjä Markku	Vuorma Maria	

Tarkastuslautakunnan esittelijöinä toimivat puheenjohtaja varsinaisten päätösesioiden osalta ja tilintarkastaja tilintarkastusasioiden osalta. Sihteerinä on toiminut tilintarkastaja.

Tilintarkastusyhteisönä on tilikaudella 2025 toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Katri Hokkanen. Tarkastuslautakunta on tilikaudella seurannut tilintarkastajan työn edistymistä ja saanut selvityksen tilikauden 2025 tarkastuksen tuloksista. Lautakunta myös käsitteli ja vei valtuustolle tiedoksi sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

1.2. Arviointikertomuksen toteutustapa

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2025 arvioinnin aikana viisi kertaa.

Tarkastuslautakunnan työ perustuu valtuustokauden mittaiseen arviointisuunnitelmaan, joka on esitelty valtuustolle. Arviointisuunnitelmaan perustuen on laadittu työohjelma vuodelle 2025. Arviointi on edennyt työohjelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunta tutustui arviointivuoden aikana palvelujen järjestämiseen ja sai selvityksen seuraavista osa-alueista:

Kokouksen ajan-kohta	Käsitellyt aiheet
17.9.2025	<ul style="list-style-type: none"> Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2025-2029 Tilintarkastajan tarkastussuunnitelma 2025 Sidonnaisuudet
13.11.2025	<ul style="list-style-type: none"> Kunnan ajankohtaiskatsaus ja vuoden 2026 talousarvion esittely
15.1.2026	<ul style="list-style-type: none"> Kunnan sivistystoimen kuuleminen Kuultiin kunnan tytäryhtiöiden Simon Vuokratalot Oy:n, Simon Vesihoito Oy:n, Business Simo Oy:n ja Visit Simo Oy:n esittelyt yhtiöiden tilikauden 2025 talouden ja toiminnan toteumista sekä ajankohtaisista asioista Tilintarkastajan väliraportti
17.04.2026	<ul style="list-style-type: none"> Kuultiin selonteko kunnan sisäisestä valvonnasta ja konsernivalvonnasta Kuultiin kunnanhallituksen puheenjohtajan esittely tilikauden 2025 hallitustyöskentelystä Arviointikertomuksen laadinnan aloittaminen Kunnan tilinpäätöksen esittely
11.5.2026	<ul style="list-style-type: none"> Tilintarkastajan raportointi Merkittiin tiedoksi tilintarkastuskertomus tilikaudelta 2025. Tarkastuslautakunta esitti tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä muille tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025. Käsiteltiin ja hyväksyttiin arviointikertomus

2. Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittely

Kunnanvaltuusto merkitsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaan arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi kokouksessaan 26.5.2025 § 51. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus on kokouksessaan 8.9.2025 § 288 päättänyt antaa valtuustolle seuraavat selvitykset vuoden 2024 arviointikertomuksessa mainittuihin havaintoihin.

Kaikki toimielimet antoivat vastaukset tarkastuslautakunnan huomioihin ja vastaukset on annettu tiedoksi valtuustolle. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallitus on antanut arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin kattavat selvitykset, sekä esittänyt tarvittavia toimenpiteitä.

3. Talouden toteutumisen arviointi

3.1. Kattamaton alijäämä

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee päättää taloussuunnitelmassa yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämää edellä mainittuna ajanjaksona katetaan. Tarkastuslautakunnan yksi lakisääteisistä tehtävistä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2025 tilinpäätöksessä. Myös kuntakonsernin kertynyt jäämä on positiivinen.

Kuntalain 118 § mukaisten mittarien toteumat Simon kunnassa

Kriteeri 1		2025	2024	Toteuma
Kunnan tase on alijäämäinen eikä pystytä kattamaan neljässä vuodessa	Raja-arvo To-teuma	neg. 8 910	neg. 8 010	Ei täyty
Kriteeri 2				
Konsernin alijäämä/asukas yli 1.000 e ja ed. vuonna yli 500 e	Raja-arvo To-teuma	-1 000 2 820	-500 2 550	Ei täyty
Kriteeri 3 (kahtena vuonna peräkkäin täyttyvät seuraavat raja-arvot)				
kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia	Raja-arvo To-teuma	<80 % 137 %	<80 % 194 %	Ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti on väh. 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	Raja-arvo To-teuma	*XX % 9,4 %	9,46 % 9,4 %	Lähellä täytyä

Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas ylittää yli 50 %:lla kuntien keskimääräisen luvun	Raja-arvo To- teuma	*	12 823	Ei täyty
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	Raja-arvo To- teuma	0,80 3,8	0,80 4	Ei täyty

* Vuoden 2025 kuntakonsernien keskiarvo ei saatavilla

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan taloudellinen tilanne oli tilinpäätöshetkellä hyvä eikä kunnan taseessa ole kattamattomia alijäämiä eivätkä kriisikuntamittariston tunnusluvut täyty.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion 2026–2028 vuodet osoittavat, että Simon kuntataloudessa on noudatettava edelleen tarkkaa taloudenpitoa, jotta kunnan toimintaedellytykset säilyvät kohtuullisina yhteiskouluinvestoinnista huolimatta.

3.2. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintakate kuvaa toimintakulujen ja -tuottojen välistä erotusta, joka kunnallistaloudessa on aina miinusmerkkinen, koska verotulot ja valtionosuudet esitetään tuloslaskelmassa vasta toimintakatteen jälkeen. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet).

Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan kunnan toimintakate oli -8,93 milj. euroa. Toimintakate toteutui talousarviota 1,3 milj. euroa pienempänä. Toimintatuottoja tilikaudelta kertyi 2,6 milj. euroa ja toimintakuluja 11,5 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma talousarviosta oli 111,28 %. Toimintakulujen toteuma oli 91,53 %.

Kertyneet verotulot (3 050 euroa/asukas (ed. tp 2 974 euroa/asukas) Valtionosuuksia Simo sai vuonna 2025 noin 1 275 euroa/asukas (ed. tp 1 132 euroa/asukas).

Vuosikate osoittaa kunnan tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoit-

tuksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulo-rahoitus on riittävä. Vuonna 2025 vuosikate asukasta kohden oli 968 euroa, joka kattoi poistot. Poistoissa tehtiin 0,6 milj. euron romutus-/lisäpoistot, joista suurimpana Jokirinteen kiinteistöt.

Kunnan osalta asukasta kohden laskettu lainakanta nousi ollen 31.12.2025 yhteensä 3 471 euroa per asukas (1 680 euroa per asukas). Koko kuntakonsernin lainamäärä per asukas nousi 4 234 euroon (2 528 euroa per asukas).

Varsinaisen toiminnan ja investointien positiivinen kassavirta osoittaa, kuinka paljon on käytettävissä lainojen lyhennyksiin ja rahoitus- ja vaihto-omaisuuden lisäyksiin. Vuonna 2025 varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta on -5,7 milj. euroa. Negatiivinen kassavirta tai erittäin niukka positiivinen kassavirta on osoitus rahoitustarpeesta, joka on katettava joko lainojen lisäyksellä tai vapauttamalla rahoitus- ja vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Tilikaudella 2025 kunnan lainakanta kasvoi. Lainakanta nousi 4,69 milj. euroa, ollen 9,37 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikausi 2025 toteutui talousarvioon nähden hyvin. Lainakannan kasvu tuo tulevaisuuden haasteita.

Lisäksi hankintalakiuudistus 10 % sidosyksikkövaatimuksella tulee aiheuttamaan merkittäviä lisäkustannuksia ja järjestelyjä sekä talous- ja palkkapalvelujen että ICT-toimintojen uudelleen järjestelyjen myötä.

Tarkastuslautakunta näkee, että taloustyöryhmä on edelleen tarpeellinen ja tulevaisuudessa talouden suunnittelua tulee ennakoida pidemmällä tähtäimellä.

3.3. Investoinnit

Investointeja toteutettiin vuoden 2025 aikana 8,3 milj. euron edestä. Määräraha oli muutetun talousarvion jälkeen 9,5 milj. euroa eli toteuma oli 1,2 milj. euroa alle talousarvion.

Suurimpina investointeina olivat aseman uusi koulu, jossa toteuma oli 6,2 milj. euroa (TA 6,45 milj. euroa) ja aseman koulun kalustaminen, jossa toteuma 0,7 milj. euroa (TA 1 milj. euroa).

Talousarviolla tilikaudelle varatut investointien määrärahat ovat alittuneet tilikauden aikana.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätöksellä on annettu selonteko investointimenojen poikkeamista.

Tilikauden 2025 investoinnit olivat niin suuret, että tulevaisuuden investoinnit vaativat tarkan suunnittelun.

4. Arvio valtuuston asettaminen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

4.1. Toimielinten vuositavoitteiden toteutumisen arviointi

Vuonna 2022 hyväksytty Simon kuntastrategia ulottuu vuoteen 2025 asti. Valtuusto uudisti ja kirkasti kuntastrategiaa vuoden 2025 aikana. Valtuusto hyväksyi päivitetyn kuntastrategian 22.9.2025. Syksyllä 2025 vahvistettiin myös kunnalle uusi Simo -brändi ja logo.

Simon kunta on profiloitunut kuntastrategian mukaisesti vahvaksi vihreä ja puhtaan siirtymän sekä energiatuotantojen kunnaksi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiateeman mukaiset tavoitteet ja niiden toteumat on esitetty selkeästi tilinpäätöksessä tuloalueittain. Strategiamittariston mukaiset tavoitteet on hyvin saavutettu.

Seuraavassa on arvioitu palvelualueittain talousarviotavoitteita ja niiden toteutumista. Osittain toteutuneet tai toteutumatta jääneet tavoitteet on avattu taulukoissa.

Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalveluiden palvelualueeseen sisältyvät seuraavat toiminnot: kunnan hallinto ja talous (kirjanpito, palkanlaskenta, atk-palvelut, tiedotus, henkilöstötoiminta, vaalit, tarkastustoimi, kunnanhallituksen ja valtuuston toiminta), elinvoima (elinkeinotoimi, maaseututoimi, työllistäminen) sekä ostopalveluina eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto.

	TA2025	Muutos	TA+Muutos	TP2025	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT/TULOT	828 900		828 900	1 046 262	217 362	126,22 %
TOIMINTAKULUT	-2 564 364		-2 564 364	-2 210 833	353 532	86,21 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 735 464		-1 735 464	-1 164 570	570 894	67,10 %

Kuvio: Keskushallintopalveluiden tilinpäätöksen toteumat ja vertailu talousarvioon (sisäiset ja ulkoiset erät)

Tulosalueen toimintakate toteutui parempana talousarvioon nähden. Toimintakate oli lopulta tulosalueen osalta 1,16 milj. euroa (2024: 1,07 milj. euroa) negatiivinen. Toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä.

Keskushallintopalveluiden toiminnallisten tavoitteiden seuranta

Hallinto- ja talouspalvelut

Kirjanpito ja palkanlaskentapalvelut on ostettu Monetra Oulu Oy:ltä. Ict-palvelut on ostettu Laplt Oy:ltä.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto perusti tammikuussa kaksi tytäryhtiötä Business Simo Oy:n ja Visit Simo Oy:n, Maaliskuussa hyväksyi uuden sivistyspalveluiden organisaation. Valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet saatiin pääosin toteutettua.

Valtuuston hyväksymät uudet tuulivoimakaavat ja tuuli- ja aurinkovoiman rakentaminen tuo Simon kuntaan lisätuloja vuodesta 2024 eteenpäin.

Kunnanhallitus

Toteuma 2025:

Lainamäärän kehitys on ollut maltillinen ja vuosina 2022 -2024 ei ole nostettu uutta pitkäaikaista lainaa ja vuonna 2025 nostettiin pitkäaikaista lainaa 5 M€ ja vuoden vaihteessa oli lyhytaikaista lainaa 2,2 M €, lainamäärä oli 3471 €/asukas.

Talouden tervehdyttämistä jatketaan.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite: Vuoden 2025 jatketaan Leuannokan markkinointia sekä Karsikkoo ja Aseman teollisuusalue - Hittikkaa markkinoidaan aktiivisesti.

Toteuma: Ei ole arvioitu lainkaan tilinpäätöksessä.

Maaseututoimi

- Yrittäjämäärän säilyttäminen vähintään entisellään

Toteuma: Yrittäjämäärä on laskenut neljällä edellisvuodesta ja vuonna 2025 oli 44 maatilayrittäjästä.

- Tilakauppojen edistäminen

Toteuma: Tilakauppoja ei tehty vuonna 2025.

-
- Yritysten lukumäärä säilyy entisellään 300 kpl

Toteuma: Simoon perustettiin 10 yritystä, poistuman ollessa 9.

- Vahvistetaan Simo-brändiä

Toteuma: vahvistettu Simo- brandi ja logo. .

- Edistetään uudistuvan energiatuotannon sijoitumista Simoon.

Toteuma: Vuonna 2025 yhteistyö eTehtaan kanssa päättyi vetytehtaan rakentamiseksi Simoon, mikä vapautti alueen markkinoinnin muille toimijoille.

- Maatalousyritysten toiminnan kehittäminen

Toteuma: Tiloille on annettu neuvontaa ja kaksi tilaa on muuttunut osakeyhtiöksi.

Työllistäminen

- Työttömyysasteen pysäyttäminen alle 8,5 prosenttiin

Toteuma:

Varsinkin loppuvuoden työllisyystilanne on haastava suhdanteista johtuen ja työttömyysaste nousi 11,2 %:iin vuoden 2024 joulukuun lopusta (9,9 %).

- Nuorten työttömien lukumäärän pitäminen alle kymmenessä

Toteuma: Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien lukumäärä oli vuoden 2025 lopussa 12 (v. 24 oli 9).

- Pitkäaikaistyöttömistä aiheutuvien Kelan sakkomaksujen pysyttäminen kohtuullisena.

Toteuma:

Pitkäaikaistyöttömien Kelan sakkomaksun laskentaperuste muuttui kokonaan 1.1.2025 ja uuden työllisyysalueen aloittaessa. Talousarvioon 2025 varattiin Kelan sakkomaksuihin 249.000 euroa ja toteutuma oli 227.123 euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallituksen asettamat tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin.

Lautakunta toivoo, että vuoden 2026 tilinpäätöksessä verrataan 2025 ja 2026 vuoden kustannustehokkuutta työllistämisen sekä kelan sakkomaksujen osalta.

Talustoimen osalta talousarviossa ei ole määritelty varsinaisia toiminnallisia tavoitteita. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteet olisi hyvä asettaa myös talustoimelle.

Tarkastuslautakunta toteaa edelleen, että Simon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä hankintaohjeistuksen päivitys olisi suotavaa.

Tekniset palvelut

Tekninen toimi vastaa hyvästä ja tehokkaasta toiminnasta maankäytön, rakentamisen, kunnallistekniikan, kiinteistötoimen ja ympäristöasioiden osalta sekä tuottaa ja hankkii edullisia palveluja simolaisille. Palvelujen suunnitteluissa ja toteutuksessa otetaan huomioon terveyden ja talouden edistämisen näkökohta.

Uusi yhtenäiskoulu on valmistunut aikataulussa ja yhtenäiskoulun piha-alue on saatu valmiiksi. Kaavoitukset ovat edenneet suunnitelmien mukaan. Leuannokan valokuitu on rakennettu.

Toimintatuotot ylittyivät 0,14 milj. eurolla talousarvioon verrattuna. Toimintakate oli 0,98 milj. euroa alijäämäinen (2024: -0,70 milj. euroa).

	TA2025	Muutos	TA+Muutos	TP2025	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT/TULOT	3 587 600		3 587 600	3 729 041	141 441	103,94 %
TOIMINTAKULUT	-4 592 207		-4 592 207	-4 709 393	-117 186	102,55 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 004 607		-1 004 607	-980 352	24 255	97,59 %

Kuvio: Teknisen toimielimen tilinpäätöksen toteumat ja vertailu talousarvioon (sisäiset ja ulkoiset erät).

Teknisen toimielimen toiminnallisten tavoitteiden seuranta tulosalueittain

Tekninen toimi

Valvontatoimi hoiti yhdessä teknisen toimen kanssa kunnan tytäryhtiöiden (Simon Vesi-huolto Oy ja Simon Vuokratalot Oy) hallinto- ja toimistopalvelut. Kunta myi toimisto- ja hallintopalveluja Simon Vesihuolto Oy:lle, josta saadaan tuloa 26 143 euroa/vuosi.

Rakennusvalvonta/viranomaispalvelut

Vapaita tontteja on Asemakylässä 16 kpl ja Maksniemessä 12 kpl. Simonin Kantolan-harjun yleiskaava-alueella on vapaita tontteja 12 kpl. Leuannokan alueelta tuli myyntiin uusia tontteja.

Palo- ja pelastustoimi

Vuoden 2023 alusta palo- ja pelastustoimi siirtyi Lapin hyvinvointialueen alaisuuteen. Lapin hyvinvointialue on vuokrannut kunnalta pelastustoimen hoitamiseen tarvittavat tilat.

Toimitilapalvelut

Tavoitteena on tuottamattomien ja tarpeettomien kiinteistöjen myynti ja kiinteistökustannusten alentaminen. Kaikki kiinteistöt ovat siirtyneet teknisen toimen alaisuuteen. Kiinteistömenot ovat laskeneet kiinteistöjen myynnin sekä purkamisen seurauksena.

Liiketoiminta

Toimikauden aikana Simon kunta ja Kiertokaari Oy suunnittelivat yhdessä jätehuoltoon liittyvien tehtävien siirtämisestä Kiertokaari Oy:n vastuulle kokonaisuudessaan.

Satamatoiminnot hoidettiin suunnitelmien mukaisesti.

Kiinteistö- ja muut palvelut

Tilinpäätöksellä on tavoitteiden ja tavoitteiden toteutuminen -kohdissa esitetty sekä tavoitteita että toteumia. Jatkossa olisi hyvä esittää selkeästi tavoite ja sen jälkeen toteuma, jotta olisi helppo todeta, onko tavoite toteutunut.

Yhteenvedona tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion toiminnallisten tavoitteiden osalta tiedot tulisi esittää tilinpäätöksessä yhteneväisessä muodossa siten, että ensin esitetään talousarvion tavoite ja sen jälkeen tavoitteiden toteutuminen. Toiminnalliset tavoitteet tulisi myös päivittää säännöllisesti. Vertailuvuotena tavoitteiden toteumissa tulee käyttää edellistä vuotta.

Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluihin kuuluvat perusopetus, lukiokoulutus, varhaiskasvatus, aikuiskoulutus, vapaa-aikatoimi, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä musiikkiopisto. Koulutoimi vastaa koulutoimen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta sekä hoitaa keskitetysti koulujen henkilöstöhallintoon ja tukipalveluihin liittyviä tehtäviä.

	TA2025	Muutos	TA+Muutos	TP2025	Poikkeama	%
TOIMINTATUOTOT/TULOT	477 000		477 000	543 239	66 239	113,89 %
TOIMINTAKULUT	-7 986 175		-7 986 175	-7 286 880	699 295	91,24 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 509 175		-7 509 175	-6 743 641	765 534	89,81 %

Kuvio: Sivistyksen toimielimen tilinpäätöksen toteumat ja vertailu talousarvioon (sisäiset ja ulkoiset erät)

Toimielimen toimintakate alitti muutetun talousarvion. Toimintakate oli 6,74 milj. euroa alijäämäinen.

Sivistyksen toimialan toiminnallisten tavoitteiden seuranta

Sivistystoimen hallinto

Koulutoimen tukipalvelut on tuotettu keskittynyt, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Perusopetus

Toiminnan tavoitteena on ollut, että kaikki 9. luokan oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen ja hakeutuvat toisen asteen opintoihin.

Tilinpäätöksen tavoitteiden toteutuminen -kohdassa on todettu, että kaikki perusopetuksen päättäneet oppilaat saivat päättötodistuksen ja sijoittuivat toisen asteen koulutukseen.

Muut perusopetuksen asetetut tavoitteet ovat hankalasti mitattavia, eikä niiden toteutumista ole kerrottu tilinpäätöksessä.

Lukiokoulutus

Tavoitteen mukaan lukion opiskelijamäärä pyritään pitämään noin 18 opiskelijassa / vuosikurssi.

Simon lukion ensimmäisen vuosikurssin aloitti syksyllä 2025 yhteensä 14 varsinaista opiskelijaa ja kolme yhdistelmäututkinnon suorittajaa.

Kivalo-opisto

Tilinpäätöksessä mainittu tavoite: Huolehditaan siitä, että opiskelijat ovat tyytyväisiä saamaansa ja maksamaansa opetukseen. Opetusympäristöt pyritään pitämään vähintään tyydyttävänä, opetuksen taso hyvänä ja opetusjärjestelyt sujuisivat jouhevasti.

Yllä olevan tavoitteen toteutumista ei ole lainkaan esitetty tilinpäätöksessä.

Pääkirjasto	
<p>Lainausmäärät 10 kpl/as Toteuma 8.16 Yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa Toteuma: Kirjasto järjesti kunnan lapsille ja nuorille tapahtumia ja muuta toimintaa yhdessä kunnan muiden toimijoiden kanssa. Lainaustoiminnan lisäksi kirjasto tarjosi mm. kouluille kirjailijavierailijoita ja päiväkodeille satutunteja. Pop up -kirjaston käyntejä tehtiin kouluilla ja tapahtumissa. Kirjaston kotipalvelu Toteuma: Kirjaston kotipalvelu toimi aktiivisesti ja sen piirissä oli 6 asiakasta. Kirjastoautopalvelutoiminta Ylikärppään Toteuma: Ylikärppän kirjastopalvelut ostetaan Ranuan kirjastoautolta. Osallistuminen Lapin kirjaston johtoryhmän toimintaan.</p>	
Kulttuuritoimi	Musiikkiopisto
<p>Tavoitteena on järjestää monipoolisia kulttuuritapahtumia eri ikäryhmille, jotka edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tavoite on toteutunut.</p>	<p>Musiikkiopiston kohdalla ei ole mainittu selkeitä toiminnallisia tavoitteita, jota niitä ei voida arvioida.</p>
Vapaa-aikatoimi	Varhaiskasvatus
<p>Liikuntatoimi on tehostanut yhteistyötään teknisen toimen kanssa, mikä on ilmennyt kuntosalin muuttoprosessissa viihtyisimpiin tiloihin sekä viestinnän kehittämisessä.</p>	<p>Tavoitteiden toteuman mukaan: varhaiskasvatusta on voitu tarjota tarpeen mukaan lain sääntämässä määräajassa (14 pv/4 kk). Toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä on huomioitu vanhempien toiveet mahdollisuuksien mukaan. Varhaiskasvatusta on järjestetty Simon ja Maksniemen päiväkodeissa.</p>

Tarkastuslautakunta toteaa sivistystoimen osalta yhteenvetona, että mitattavissa olevat toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Tavoitteet ja tavoitteiden toteumat olisi hyvä olla tilikausitasolla. Toteumissa on kerrottu paljon myös aikaisempien vuosien toteumia.

4.2. Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus

Simon kunnan konsernitilinpäätökseen sisältyvät Simon kunnan oman tilinpäätöksen lisäksi kunnan tytäryhtiöt Simon Vuokratalot Oy, Simon Vesihuolto Oy, Business Simo Oy ja Visit Simo Oy sekä kaksi kuntayhtymää (Kemi-Tornionlaakson koulutus-kuntayhtymä Lappia ja Lapin liitto). Simon kunta omistaa kokonaan Simon Vuokratalot Oy:n, Business Simo Oy:n sekä Visit Simo Oy:n. Simon Vesihuolto Oy:stä kunnan omistusosuus on 78,95 %.

Konsernin toimintaa ohjataan kunnanvaltuuston hyväksymällä konserniohjeella. Konserniohje on ollut voimassa vuoden 2010 alusta ja se tullaan päivittämään 2026 vuoden aikana. Konserniohjeiden mukaisesti kunnanhallitus on nimennyt edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja antanut tarvittaessa kunnan edustajille toimiohjeet kunnan kannan ottamiseksi tärkeimpiin asioihin. Kunnanhallitus on myös antanut ohjeita yhtiöiden hallitusten jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta. Konsernin tytäryhtiöt ovat raportoineet talouden toteutumisesta puolivuositain kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Kuntakonsernin tilikauden 2025 tulos oli 0,442 milj. euroa ylijäämäinen. Edellisvuoden tulos oli 1,41 milj. euroa ylijäämäinen. Kuntakonsernin kokonaislainamäärä nousi tilikauden aikana 6,89 milj. eurosta 11,4 milj. euroon.

Konserniyhteisöille talousarviossa asetetut vuoden 2025 tavoitteet ja niiden toteutukset on käsitelty seuraavissa taulukoissa.

Simon Vuokratalot Oy

Simon Vuokratalot Oy:n taloudellinen asema heikkeni päättyneen vuoden aikana. Kunta on hoitanut vuoden 2007 alusta yhtiön isännöinnin ja kirjanpidon. Yhtiö on vapaaehtoisessa velkasaneerausessa. Asuntojen käyttöaste laski edellisvuodesta olleen keskimäärin 69,5 % ja vuodenvaihteessa 65,05 %. Kunta on sitoutunut kattamaan alle 75 %:n käyttöasteesta syntyvän alijäämän Valtiokonttorin velkasaneerauspäätöksen mukaisesti. Vuodelta 2024 katettavaa alijäämää on 13 603,50 euroa ja vuodelta 2025 syntyi katettavaa alijäämää 35 580,210 euroa. Asuntojen kuntoa on parannettu siten, että kuusi tyhjää asuntoa on kauttaaltaan maalattu ja vinyylilattia on asennettu kahteen asuntoon. Yhteen asuntoon on tehty täydellinen kylpyhuone/saunaremontti.

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Yhtiön talous ja toiminta on tasapainossa	Tilinpäätös, osavuosikatsaus, toiminnan tulos	-39 132,07
Vuokra-taso pysyy kilpailukykyisellä tasolla	Keskimääräinen vuokra e/m ² /kk	8,55
Vuokra-asuntojen laatu säilyy kohtuullisena	Vuokrausaste, korjausinvestointitaso	69,5 %
Asuntojen käyttöaste yli 75 %	Käyttöaste %	69,5 %

Simon Vesihuolto Oy

Tilikaudella uusittiin kolmelle vedenottamolle aitaukset ja kaikki vedenottamot liitettiin kameravalvonnan piiriin. Näihin investointeihin saatiin avustusta EU:n maaseuturahastosta. Pääpaino on ollut korjausrakentamisessa.

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA
Yhtiön toiminta ja talous on tasapainossa	Tilinpäätös, osavuosikatsaus, toiminnan tulos	-89781,36 €
Vesi- ja jätevesikuution kokonais-hinta on kohtuullinen asiakkaille ja pyritään lähestymään keskimääräisiä hintoja	Valtakunnallinen keskiarvo €/m ³ sis. alv vesi: 2,08 jätevesi: 3,52	Simon Vesihuolto Oy €/m ³ sis. alv vesi: 2,01 jätevesi: 3,14
Verkostohäiriöiden ja vuotovesien määrä vähenee ja käyttökatkosten määrä minimoidaan	Puhtaan veden jakelukatkokset (yli 1 h)	0 kpl

Simon kunta on myöntänyt Simon Vesihuolto Oy:lle 50 000 euron konsernilainan 4 vuodeksi ja yhtiö on lyhentänyt lainaa maksuohjelman mukaisesti vuonna 2025. Simon kunta on päättänyt luopua siirtoviemärin vuokran perinnästä vuosille 2024–2026 yhtiön heikon taloustilanteen johdosta. Vesi- ja jätevesihinnat ovat linjassa valtakunnallisen keskiarvon kanssa. Yli tunnin kestäviä vesikatkoja ei vuonna 2025 ollut.

Tilikauden aikana perustettiin kaksi uutta tytäryhtiötä: Business Simo Oy ja Visit Simo Oy.

Simon Vuokratalojen osalta tilikauden tulos muodostui tappiolliseksi; yhtiö on vapaaehtoisessa velkasaneerausessa. Käyttöastetavoitteeseen ei päästy. Osa tavoitteiden mittareista ovat sellaisia, että toteumasta ei selviä, onko tavoitteeseen päästy. Esim. vuokratason kilpailukykyisyys mittarina on tarpeeton, koska kilpailua ei juurikaan ole. Vuokra-asuntojen laatuun liittyvät

mittarit, vuokrausaste ja korjausinvestointitaso, eivät kerro suoraan asuntojen laadusta.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Simon Vuokratalot Oy:n korjausvelka selvitetään kohteittain.

Simon Vesihuolto Oy ei ole saavuttanut tilikauden tuloksen osalta tavoitetta, muut tavoitteet toteutuivat talousarvion mukaisesti.

5. Henkilöstö

Henkilöstön määrä (122) on hieman laskenut edellisvuodesta (124). Muutosta on ollut yleishallinnossa (+1) ja sivistyspalveluissa (-3).

Sairauspoissaoloja kertyi vuonna 2025 yhteensä 1 635 päivää (vuonna 2024; 1 696 päivää). Henkilökunnan työssä jaksamista on tuettu toimintavuonna työterveyshuollon toimenpitein sekä työnantajan puoleksi kustantamalla uimahallilipuilla ja ilmaisilla kuntosalivuoroilla. Yli 3 kk työsuhteissa oleville työntekijöille tarjotaan e-passiseteli, joka käy liikunta- ja kulttuuripalveluiden maksamiseen. Vuonna 2025 e-passin arvo oli 150 euroa, jolla haluttiin kannustaa henkilökuntaa omaehtoiseen hyvinvointiin.

Yleisellä tasolla voidaankin todeta, että sairauspoissaolojen määrä on laskenut.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä, että henkilökunnan työssä jaksamiseen tehtyjä hyviä toimenpiteitä jatketaan.

6. Tarkastuslautakunnan vuoden 2025 havaintojen ja arviointien yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiateeman mukaiset tavoitteet ja niiden toteumat on esitetty selkeästi tilinpäätöksessä tuloalueittain. Strategiamittariston mukaiset tavoitteet on hyvin saavutettu.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ei ole kaikilta osin mahdollista arvioida tilinpäätöksen perusteella.

Tarkastuslautakunta toivoo tulosalueiden yhtenäistä tavoitteiden ja toteutumien raportointia tilinpäätöksessä esim. siten, että yksilöity talousarvion toiminnallinen tavoite ja toteuma esitettäisiin samassa yhteydessä.

Yhteenvetona tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden osalta tiedot tulisi esittää tilinpäätöksessä yhteneväisessä muodossa siten, että ensin esitetään talousarvion tavoite ja sen jälkeen tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteet ja tavoitteiden toteumat olisi hyvä olla tilikausitasolla. Toteumissa on kerrottu paljon myös aikaisempien vuosien toteumia.

Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ottavat huomioon tässä arviointikertomuksessa esitetyt tulosaluekohtaisesti annetut havainnot ja antavat niistä vastineensa marraskuun 2026 loppuun mennessä kunnanvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kiittää yhteistyöstä toimielimiä ja viranhaltijoita tilikaudella 2025.

Simossa 11.5.2026

Simon tarkastuslautakunta

Seppo Romppainen
puheenjohtaja

Ilkka Aalto
varapuheenjohtaja

Paula Soutukorva
jäsen

Kaisa Vääräkangas
jäsen

Markku Tähjä
jäsen